

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1

CONGRESS I

Buddhism and Local Wisdom
for Sustainable Development
22 February 2019

“พระพุทธศาสนา
กับภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

22 กุมภาพันธ์ 2562
ณ วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University RoiEt Buddhist college

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 1

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด
เรื่อง "พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน"
ร่วมกับ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ที่ปรึกษา : พระราชพรหมจริยคุณ เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด / ที่ปรึกษาวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด
พระราชปริยัติกวี,ศ.ดร. อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระราชวรเมธี,รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
พระเมธีธรรมาจารย์,ดร. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
พระโสภณวชิราภรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร. รองอธิการบดีวิทยาเขตขอนแก่น
พระครูวาปีจันทคุณ,ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

บรรณาธิการ : ดร.สุกานดา จันทวารีย์ รักษาการผู้อำนวยการสำนักวิชาการ วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

กองบรรณาธิการ : ดร.สุทธิพันธ์ อรัญญาส
ดร. สุกานดา จันทวารีย์
นางสาวอภิขญา พรรณศรี
นายสนั่น ประเสริฐ
นายไชยนต์ อังกาน
นายกิตติพัทธ์ เทศกำจร
นายเด่นนภา ชันวิชัย

ศิลปะและรูปเล่ม : นายกิตติพัทธ์ เทศกำจร, นางสาวอภิขญา พรรณศรี

คอมพิวเตอร์ดีไซน์ : นายเด่นนภา ชันวิชัย

พิมพ์เมื่อ : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

จำนวนพิมพ์ : ๑,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-616-300-554-0

จัดพิมพ์ในงาน : การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด
วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์เดอะปรินท์ ๖๔๙/๒ หมู่ ๑ ตำบลท่าขอนยาง
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
โทรศัพท์ : ๐๘๖๒๒๒๗๓๓๗๗
Email: theprint0862327377@gmail.com

พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Intellectuals) หรือภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นองค์ความรู้อันเกิดจากประสบการณ์ของชุมชนที่สั่งสมสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องและยาวนานจากรุ่นสู่รุ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นชุดความคิดและวิถีปฏิบัติที่ชุมชนได้นำมาเป็นฐานในการจัดการกับปัญหา พัฒนาตนเอง เรียนรู้ และถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อให้ดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

อย่างไรก็ตาม ภายใต้บริบทของสังคมโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปนั้น ได้ทำให้เกิดการตั้งคำถามต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า จะดำรงสถานะ และได้รับการจัดวางอย่างไร จึงจะสามารถตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนที่กำลังเผชิญกับนวัตกรรมการทำลายอย่างสร้างสรรค์ (Disruptive Innovation) ที่กำลังแพร่หลายและขยายพื้นที่อยู่ในขณะนี้

ในขณะที่พระพุทธศาสนาจัดเป็นภูมิปัญญาของโลก ที่พระพุทธเจ้าได้ค้นพบกฎของธรรมชาติ (Law of Nature) แล้วนำออกมาเปิดเผยต่อมนุษยชาติทุกหมู่เหล่าได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นธรรมบัญญัติในการดำเนินชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสังคม

พระพุทธศาสนาในฐานะภูมิปัญญาของโลกกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเกิดการผสมผสานและบูรณาการกันด้วยเหตุผลดังกล่าว จากภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมได้รับการเสริมแรงด้วยภูมิปัญญาโลก จึงกลายเป็นภูมิปัญญาสำคัญที่ถูกหล่อหลอมขึ้นให้เป็นพลังของการเสริมสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืนในท้องถิ่น จึงเป็นการนำหลักพระพุทธศาสนาไปร่วมพัฒนาทั้งทางด้านกายที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและอาชีพ ด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจ และด้านปัญญาครอบคลุมทั้งมิติร่างกายกับจิตใจ ชีวิตที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสมบูรณ์แบบทั้ง 4 ด้านจะส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ขออนุโมทนาวิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ดที่ได้จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ ในหัวข้อ "พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน" และเชื่อมั่นว่า การจัดงานครั้งนี้ จะทำให้สังคมท้องถิ่นได้เกิดการตระหนักรู้ในคุณค่าของคุณูปการของพระพุทธศาสนาที่เป็นภูมิปัญญาโลกกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการนำไปบูรณาการใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

(พระราชปรียัติกวี, ศ.ดร.)

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลงานวิชาการที่นำเสนอ

ที่	เรื่อง	ผู้เขียนบทความ
1	พุทธศิลป์กรมปราสาทขอมในจังหวัดสุรินทร์ : คุณค่าและความสำคัญ	ดร.ชนรัฐ สะอาดเอี่ยม
2	ฐานคิดพระพุทธศาสนาต่อโลกวิทยาศาสตร์	พระครูวุฒิธรรมภิราม,ดร.
3	ความโดดเด่น หัวใจแห่งวิถีปฏิบัติในพุทธจิตวิทยา	ชัยณัฐญา ธรรมเวทย์
4	ศึกษาคติการสร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่ในสังคมไทย: กรณีศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ	พระครูสารภีทักษิณ (พานิช ฐิตสาทร/ดวงมณี)
5	การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อการส่งเสริมโครงการรักษาวลสงวนตัวของนักเรียนโรงเรียนปรางค์กู่ อ.ปรางค์กู่ จ. ศรีสะเกษ	พระพรหมธานูพงศ์ มุ่งหมาย
6	บทบาทพระสงฆ์กับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น วัดพระธาตุเรืองรอง อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ	พระพงศ์พิสิฐ สุระ
7	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น	พระครูวรดิตถ์ธรรมภรณ์
8	ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามหลักพุทธธรรมของชุมชนบ้านม่วงคำ ตำบลนาอุดม อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	พระอธิการสมพร ริมโล (พลเยี่ยม)
9	การใช้หลักพระไตรลักษณ์สำหรับการดูแลสุขภาพจิตของผู้สูงอายุในชุมชนบ้านไก่อ่า ตำบลหนองพอก อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด	พระอำนวยการ อุตตสาโร
10	การปรับใช้หลักพุทธธรรมในการดูแลพระสงฆ์ผู้สูงอายุในเขตอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	พระคงเดช ขนติสมปณโณ(จันทร์ภักดี)
11	ศึกษาความเชื่อเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่มีต่อประชาชนตำบลเมืองไพร อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	พระครูบริยัตติวรคุณ
12	กระบวนการอนุรักษ์ป่าเชิงพุทธ: กรณีศึกษาป่าโคกใหญ่คำปลาทั้ง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด	พระครูสุวรรณโพธิาภิบาล (อศคปณโณ)